

Seksuel sundhed hos ældre med hæmatologisk kræft

Kristina Nørskov, sygeplejerske post.doc; Andrea Lange, sygeplejerske MSc; Melissa street Chamberlin, bioanalytiker MSc.

Afdeling for Blodsygdomme, Rigshospitalet; Hæmatologisk afdeling, Sjællands Universitetshospital Roskilde. Afdeling for kræftbehandling, Herlev og Gentofte Hospital

novo
nordisk
fonden

REGION
Sjælland
- vi er til for dig

REGION H Rigshospitalet

REGION H Herlev Hospital

Danskerne seksuelle sundhed

- 9 ud af 10 danskere betragter sexlivet som en central del af deres livskvalitet
- 7 % mænd oplever rejsningsbesvær
- 21 % kvinder oplever seksuel dysfunktion

Seksuel sundhed hos patienter med hæmatologisk kræft

Høj symptombyrde og multiple senfølger

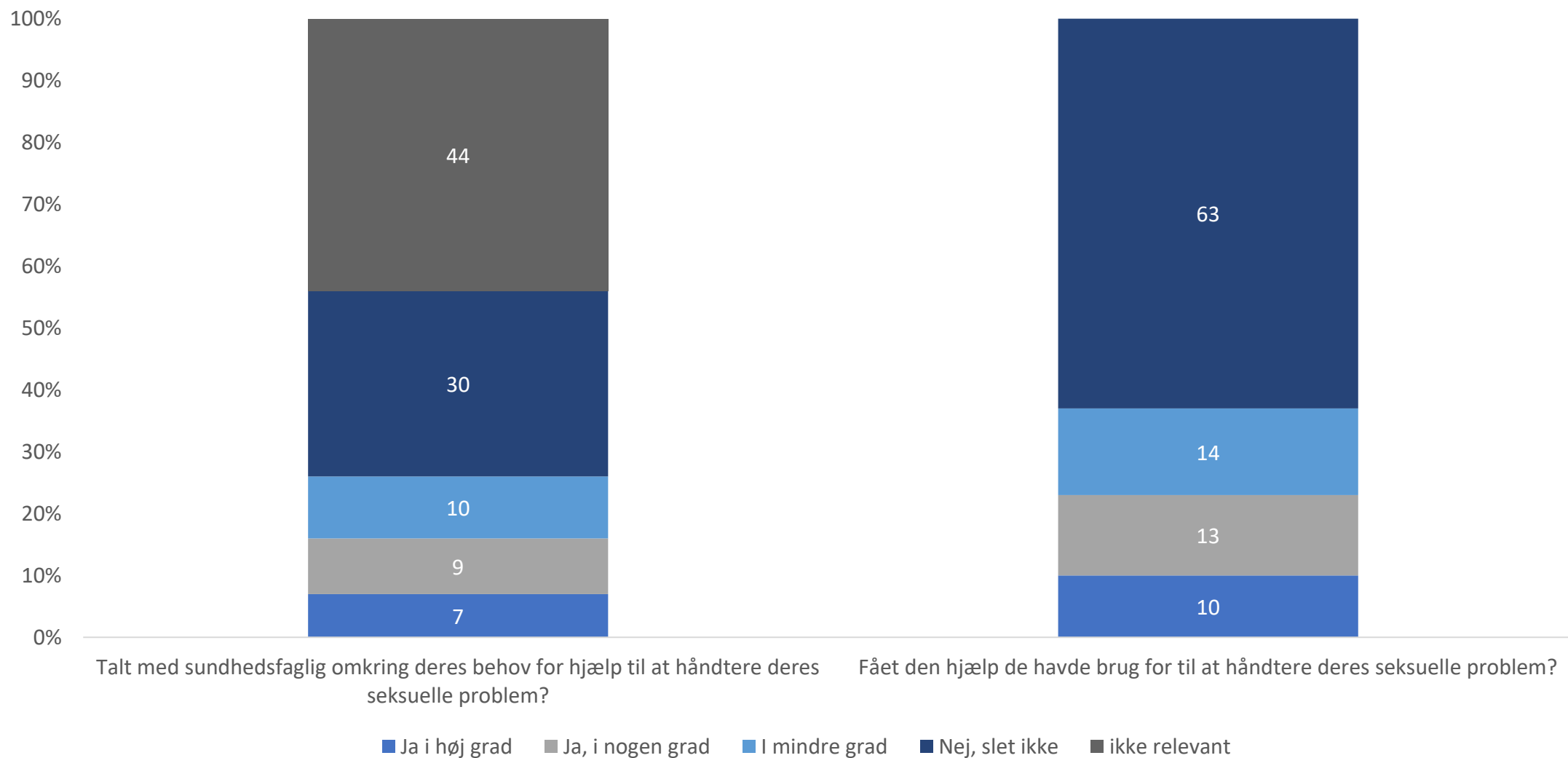

Smerter ved samleje, vaginal tørhed, arvæv og stenose

Rejsningsbesvær, svært ved at opnå orgasme, lavt niveau af kønshormon og øget følsomhed i huden

Følger efter kræftsygdom: sex og/eller samliv

”

Angående sex og samliv føler jeg mig ikke forstået. Har været ved gynækolog, fik der at vide at jeg skulle bruge noget creme forebyggende samt glidecreme under samleje – at jeg føler jeg er gået helt i stå og kan ikke ”finde” min lyst, har jeg ikke fået meget hjælp med.”

Seksuel sundhed hos danske patienter med hæmatologisk kræft

- Omfang af seksuel dysfunktion
- Forstå faktorer, der påvirker seksuel aktivitet og funktion
- Identificere mål for interventioner
- Kommunikation med sundhedsprofessionelle

Hvad gjorde vi?

Voksne > 18 år

Akut leukæmi, kronisk leukæmi, Myelomatose, Lymfom og Myelodysplastisk syndrom.

6 måneder til 10 år efter diagnosen

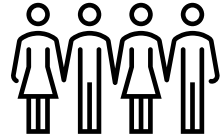
Seksuel funktion: Female Sexual Function Index (FSFI) og International Index of Erectile Function Questionnaire (IIEF).

Seksuel sundhed: The European Organization for Research and Treatment of Cancer Quality of Life Questionnaire Sexual Health (EORTC QLQ SH22)

Seksuel belastning: The Female Sexual Distress Scale – Revised (FSDS-R).

Livskvalitet: The European Organization for Research and Treatment of Cancer Quality of Life Questionnaire (EORTC QLQ C30).

Hvem deltog?

362 (23.5 %)

63 år (18-91 år)

54.7% kvinder

70.4% gift/samboende

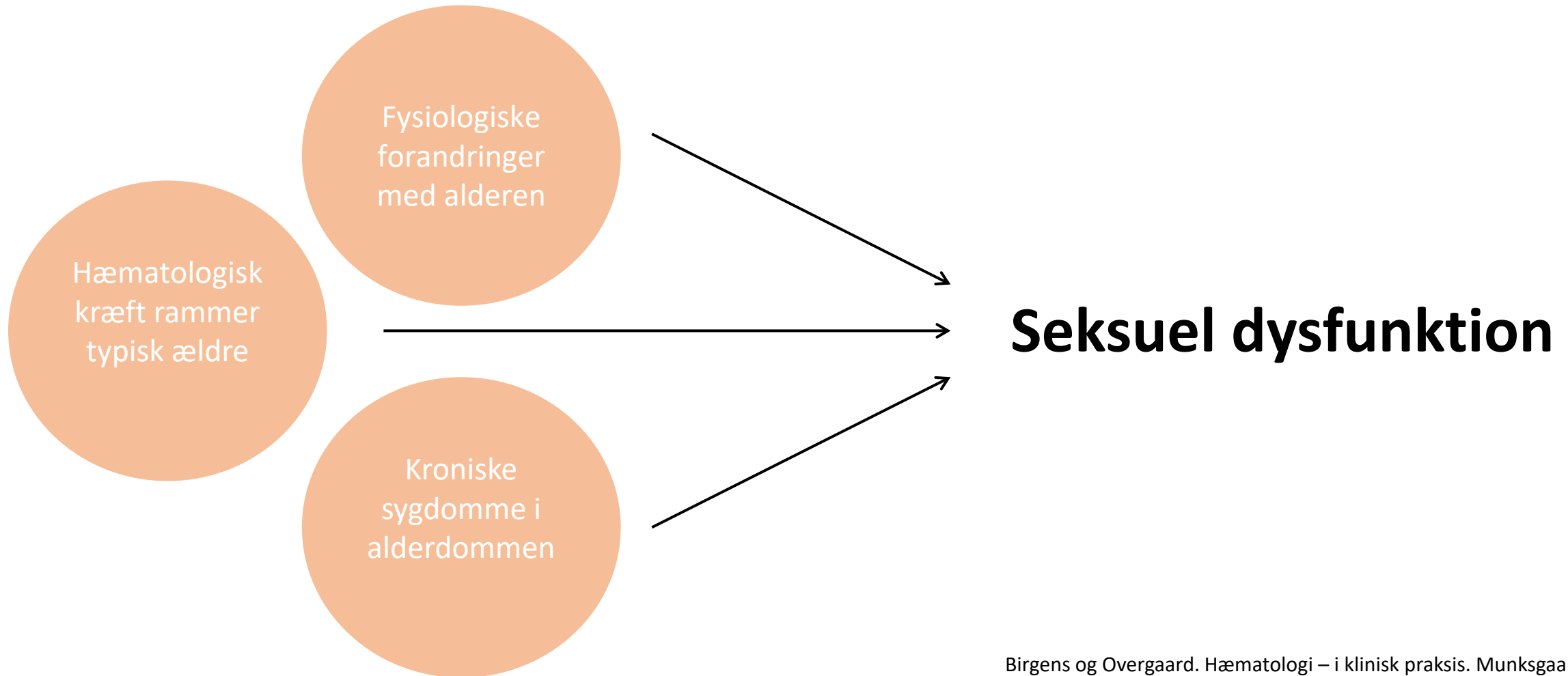
41.2% < 4 år efter diagnosen

Ældres seksuelle sundhed

Hvorfor ældre?

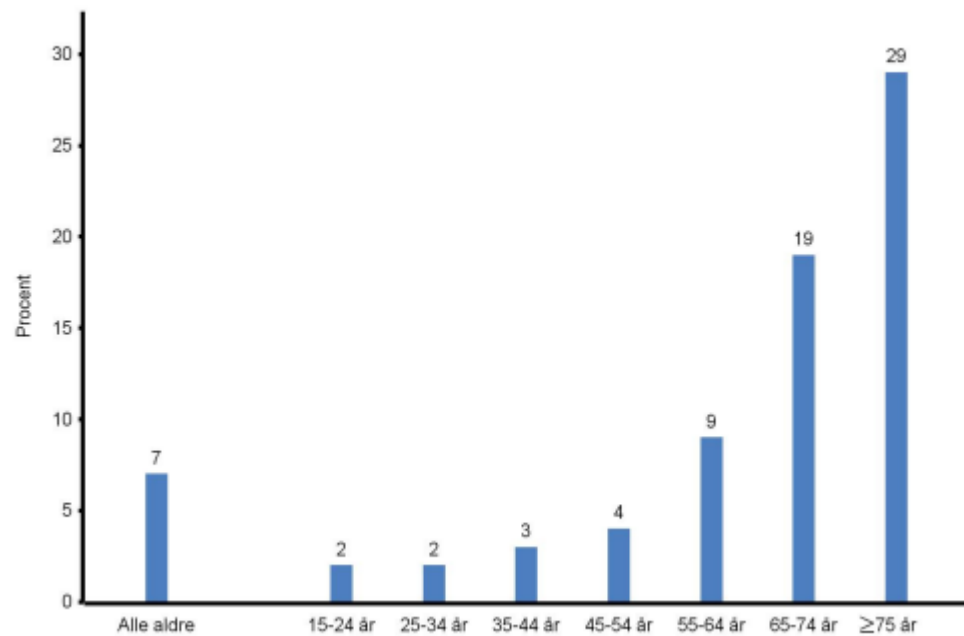
Ældre voksnes seksuelle sundhed

- Aktivt seksualliv:
 - ♂ 89 %
 - ♀ 78 %
- Seksualliv vigtig del af parforhold og livet:
 - ♂ 67 %
 - ♀ 50 %

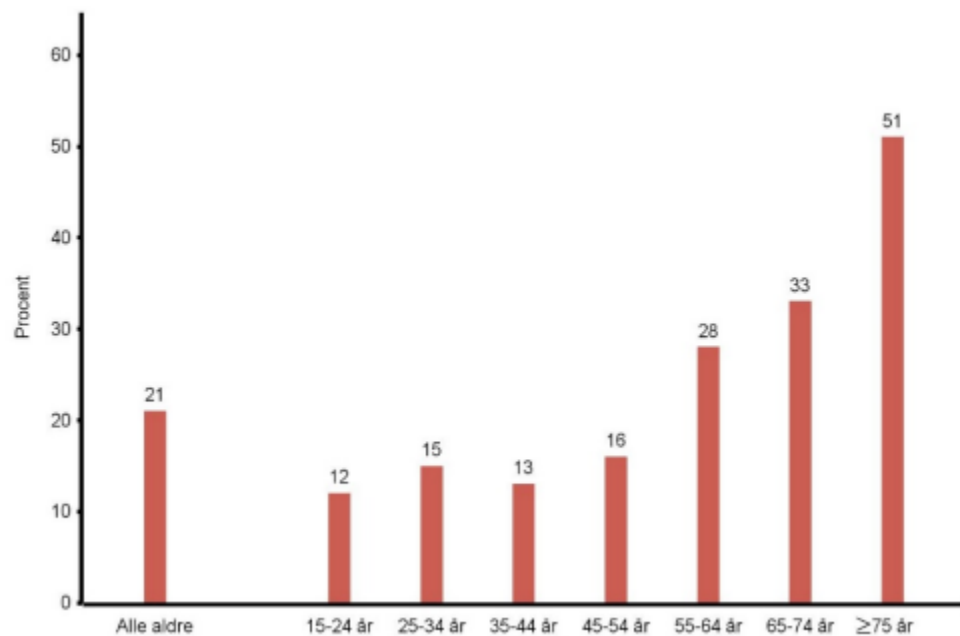
Træen et.al. Sexual activity and sexual satisfaction among older adults in four European countries. Archives of Sex Behavior; 2019

Syme. The evolving concept of older adult sexual behavior and its benefits. Generations; 2014

Danskerne seksuelle dysfunktion

Mænd

Kvinder

Subanalyse på ældre patientpopulation

Litteraturgennemgang – viden og videnskuller

Dataudtræk fra tværsnitsstudie

Kun ældre deltagere (≥ 65 år): $n = 201$

Statistisk analyse

Køn (mand / kvinde)

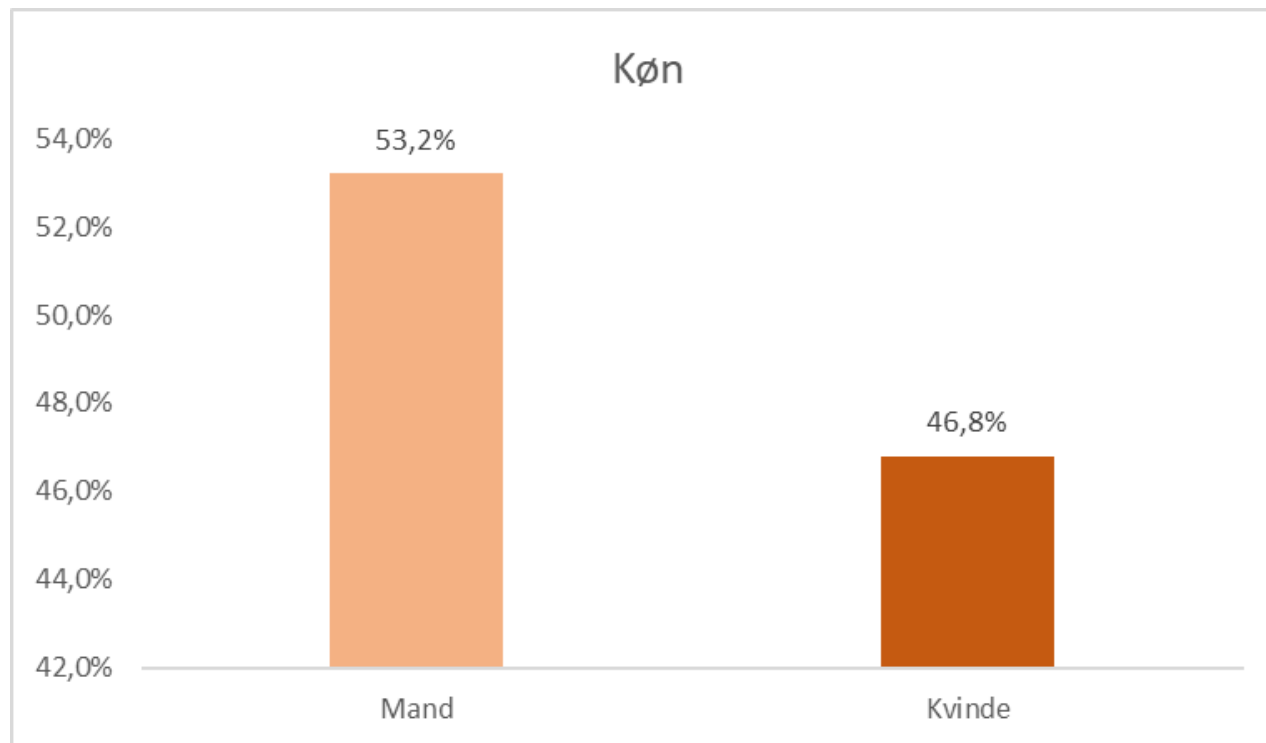
Alder (≥ 65 / > 75 år)

Civilstatus (samlevende / enlig)

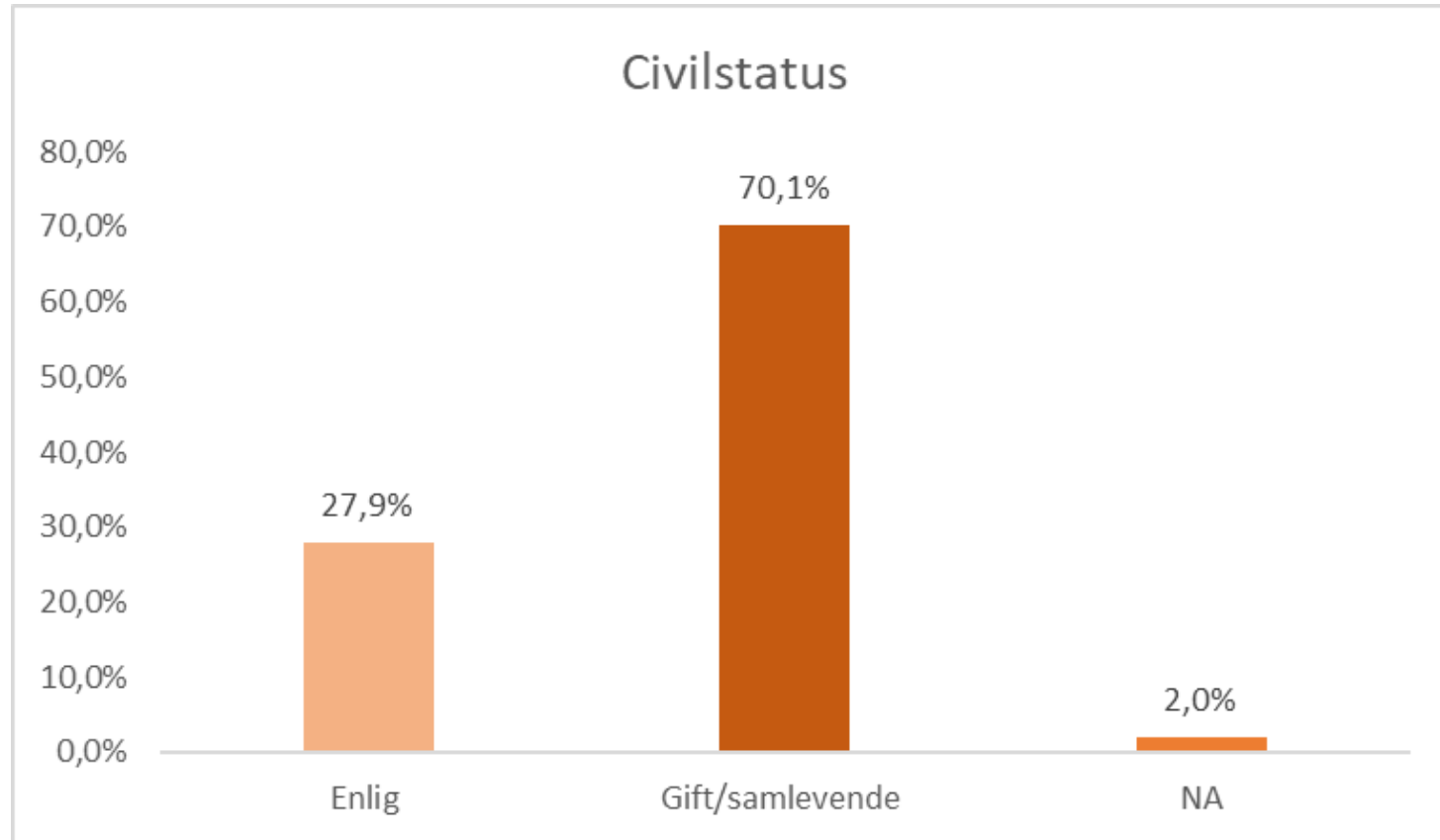
Behandlingsstatus (aktiv / inaktiv)

Seksuel aktivitet (aktiv / inaktiv)

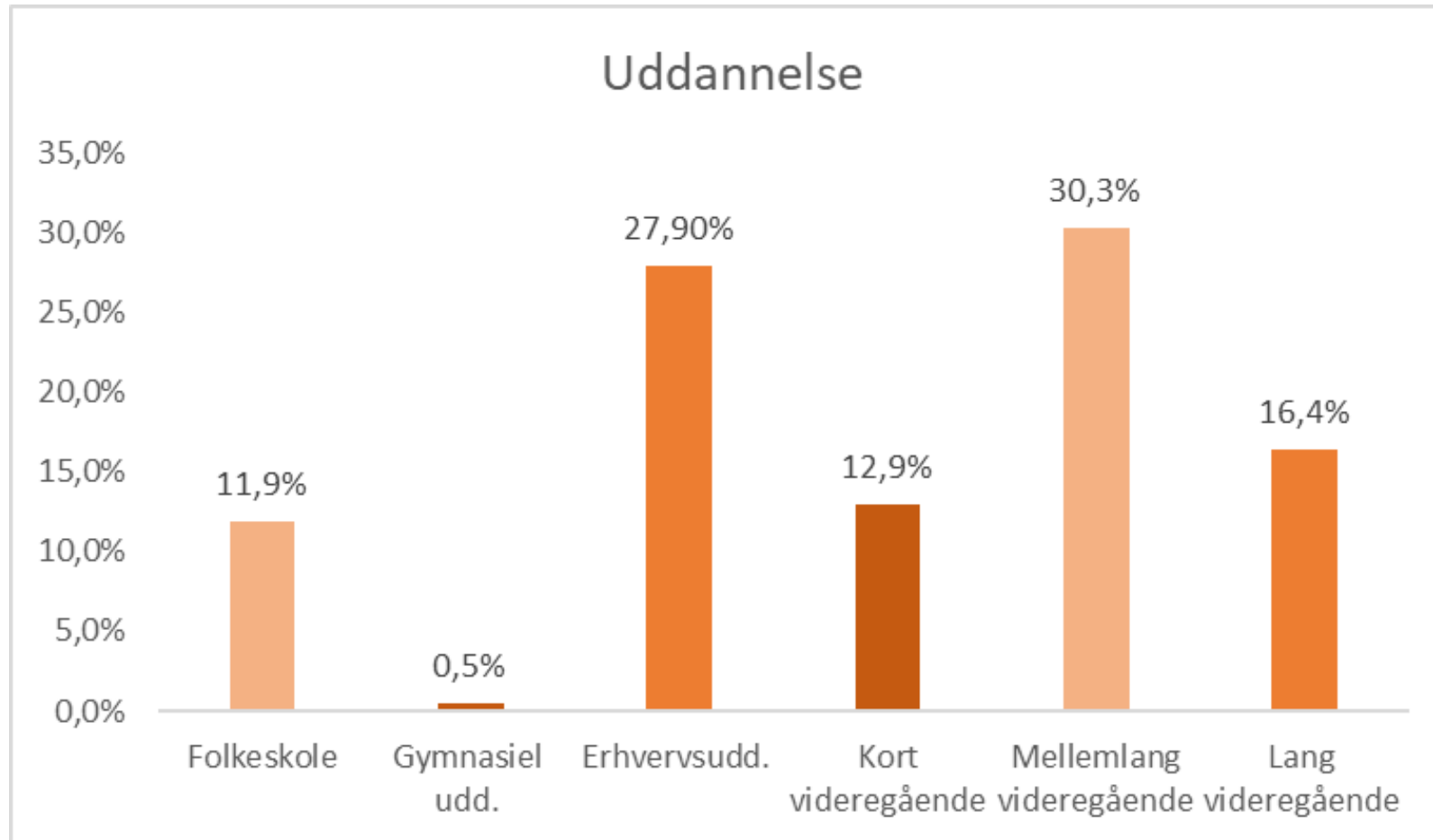
Sociodemografi - kønsfordeling

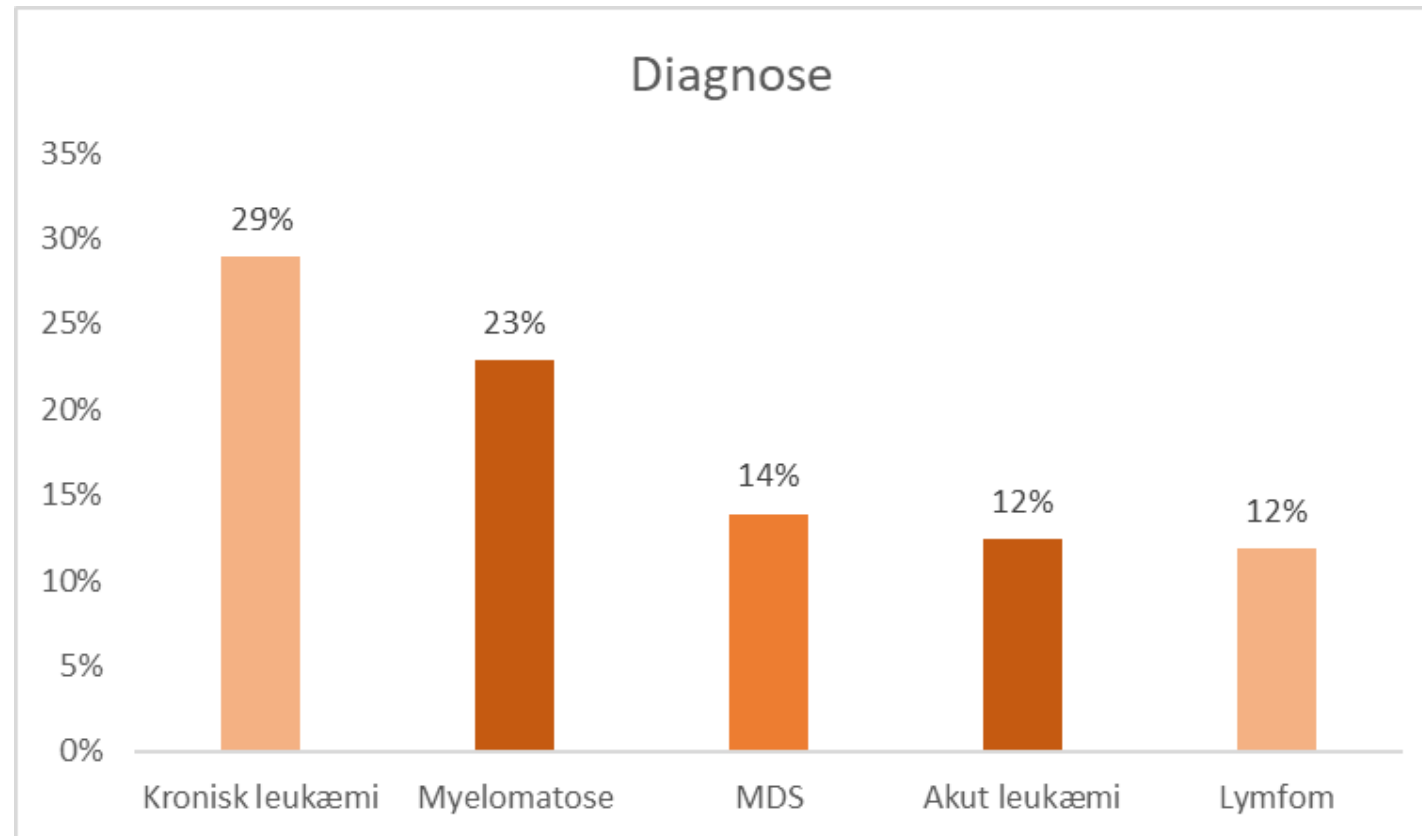
Sociodemografi - civilstatus

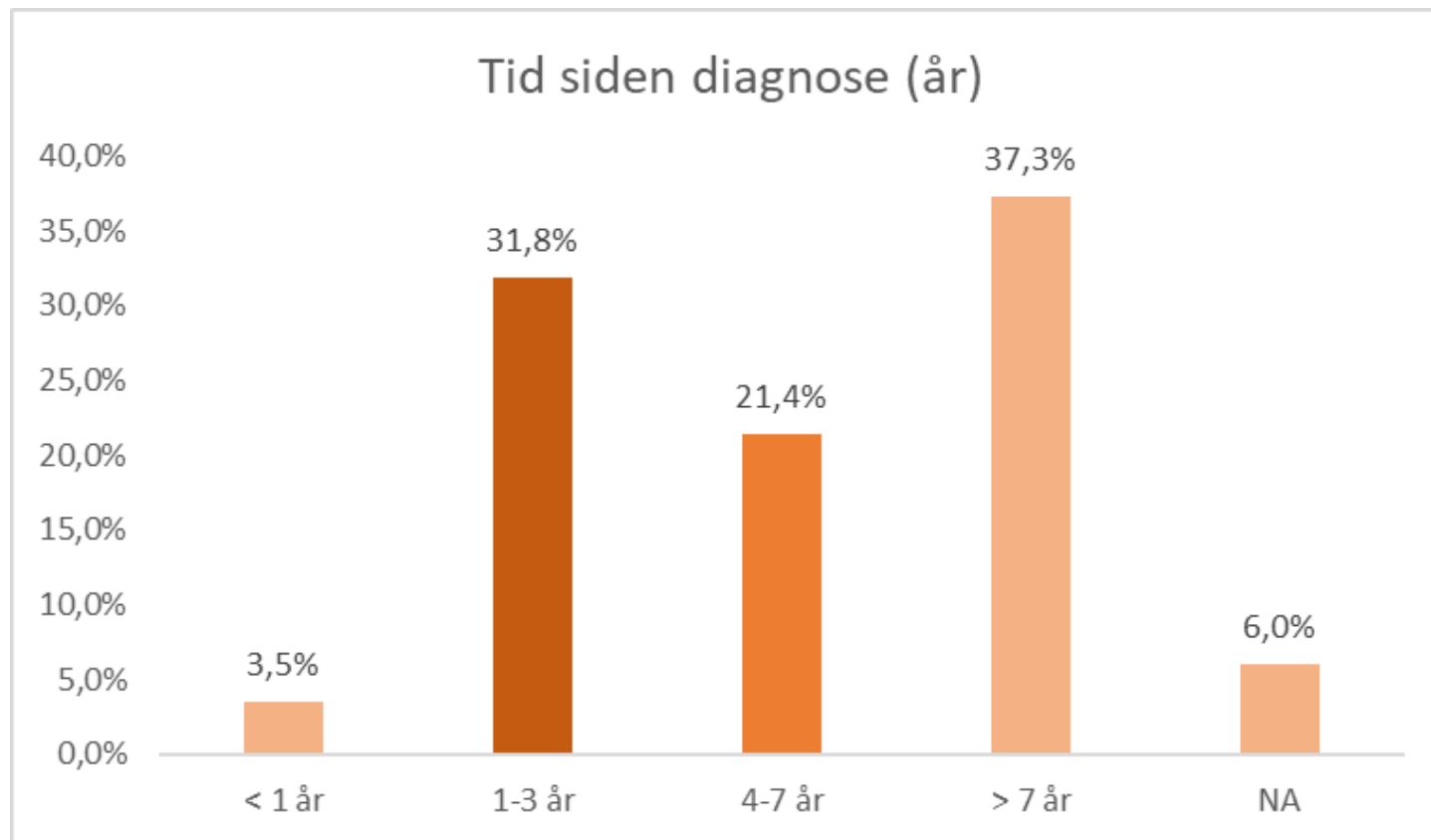
Sociodemografi - uddannelsesniveau

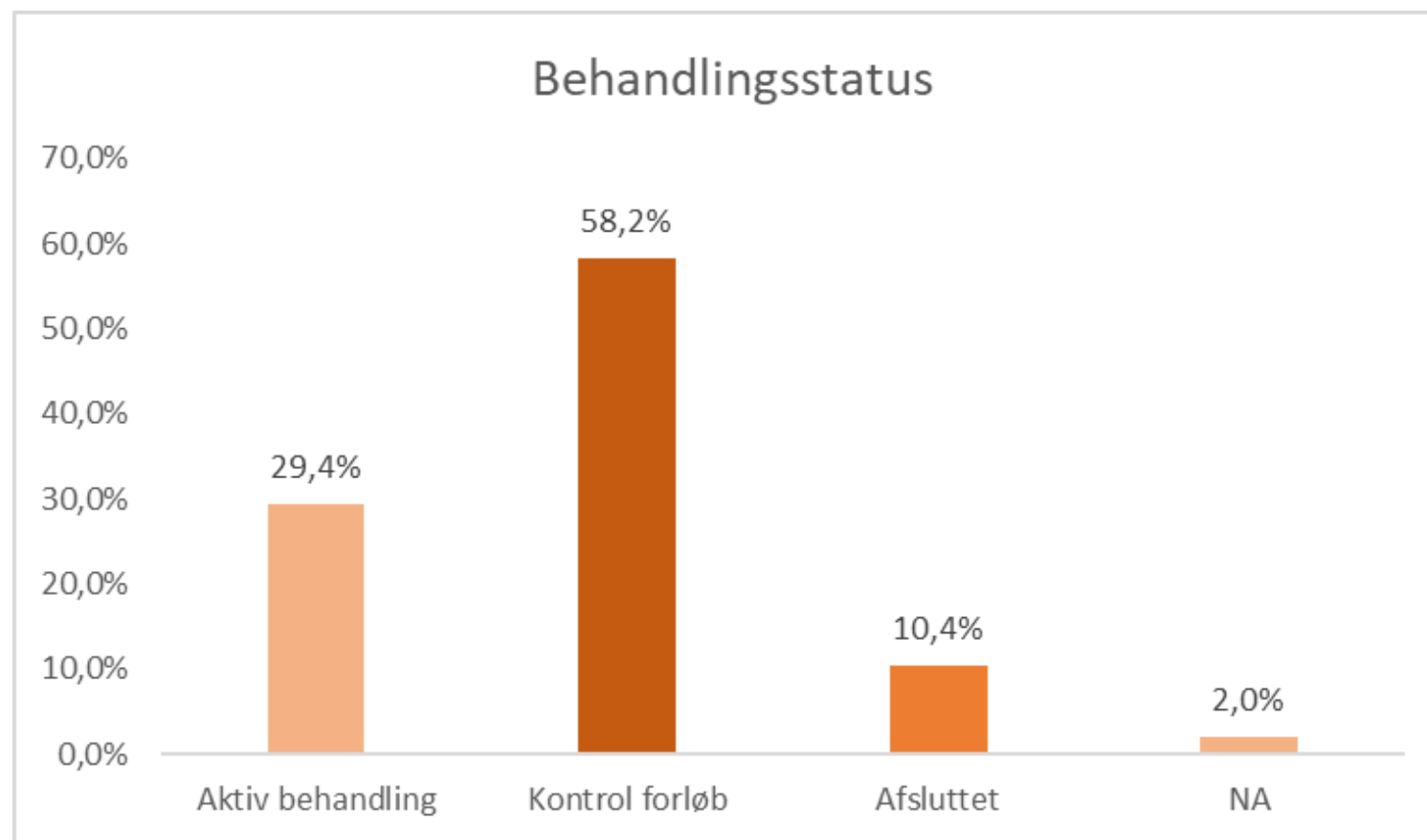
Kliniske data - Diagnoser

Klinisk data – tid siden diagnose

Klinisk data - behandlingsstatus

Spørgsmål 1

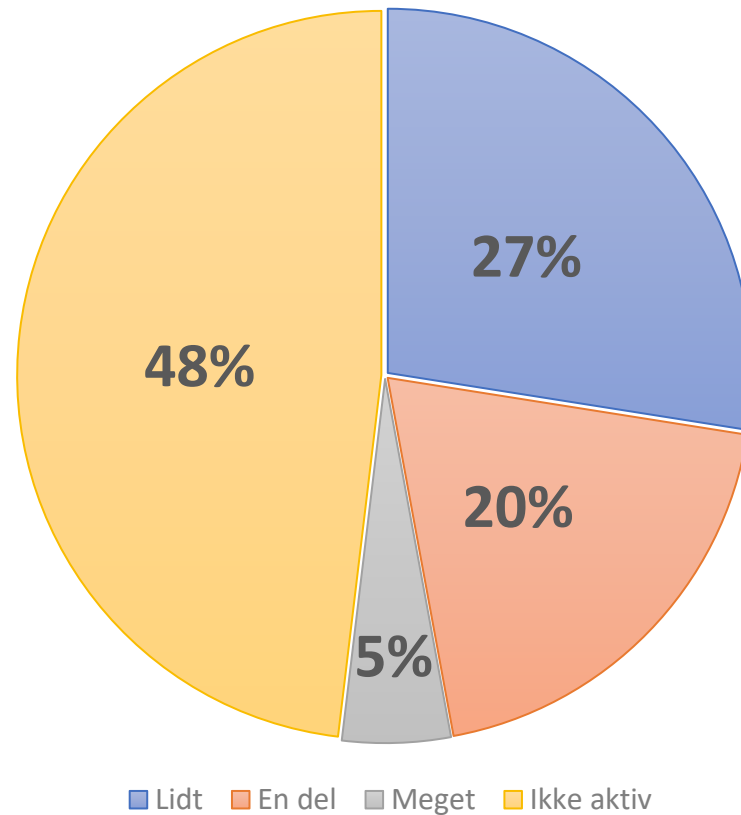
Join at menti.com | use code **8855 4713**

Hvor mange procent af ældre med hæmatologisk kræft tror i €

0 responses

Resultater

Seksuel aktivitet

Seksuel aktivitet

Aktiv

- Bedre seksuel funktion
- Rejsningsbesvær i moderat grad
- Større seksuel tilfredshed
- Bedre livskvalitet

Inaktiv

- Dårligere seksuel funktion
- Rejsningsbesvær i svær grad
- Mindre seksuel tilfredshed
- Dårligere livskvalitet

Spørgsmål 2 – mænd

Join at menti.com | use code **8855 4713**

Hvor mange procent af ældre mænd med hæmatologisk kræft h

0 responses

▶ Start Menti

Spørgsmål 2 – kvinder

Join at menti.com | use code **8855 4713**

Hvor mange procent af ældre kvinder med hæmatologisk kræft har

0 responses

▶ Start Menti

Resultater – seksuel funktion

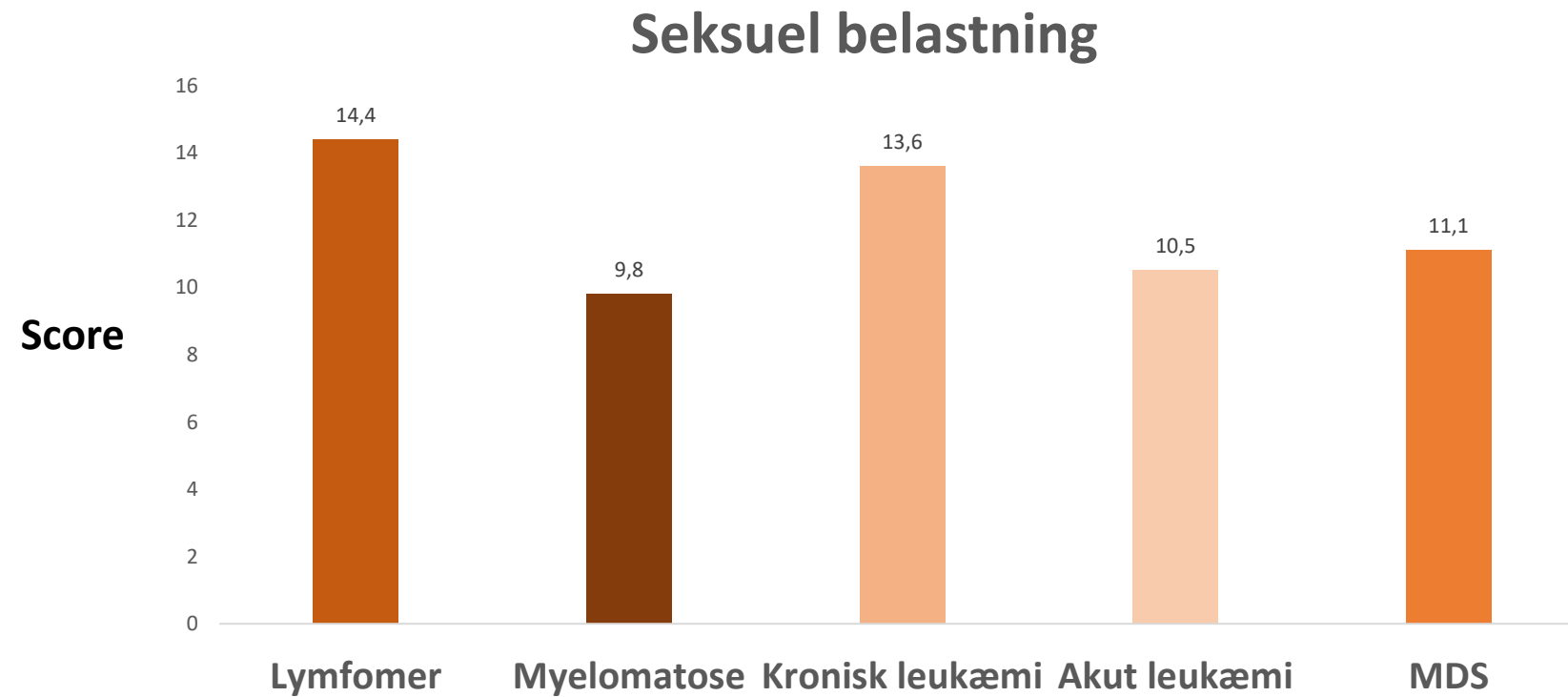
Mænd

- Rejsningsbesvær: 91 %
 - Mere udbredt ift. befolkningen
- Dårligere erektil funktion hos > 75-årige

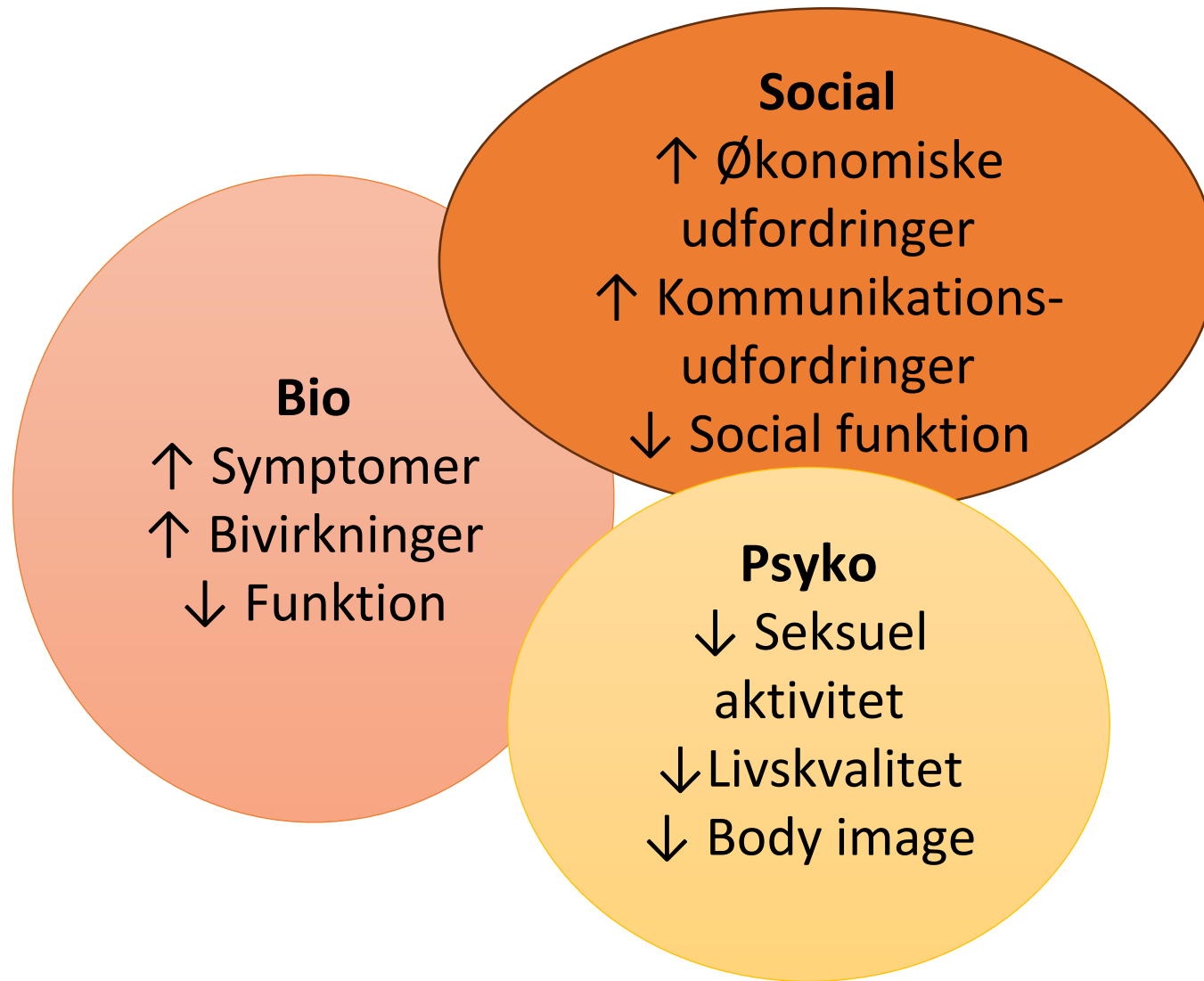
Kvinder

- Seksuel dysfunktion: 80 %
 - Mere udbredt ift. befolkningen
- Ikke aldersspecifikke forskelle

Resultater

Resultater – seksualitet og sygdom

Opsummering

De 5 vigtigste pointer:

- Øget forekomst af seksuel dysfunktion blandt ældre med kræft
- Rejsningsbesvær er mere udbredt efter 75-års alderen
- Mænd er mere seksuelt belastede
- Seksuel aktivitet og livskvalitet hænger sammen
- Patienter med lymfomer er en sårbar gruppe

Spørgsmål 3

Join at menti.com | use code **8855 4713**

Hvor mange procent af de ældre patienter med hæmatologisk kræft, taler sundhedsprofessionel om seksuelle anliggender?

0 responses

▶ Start Menti

Kommunikation med sundhedsprofessionelle

To-vejs-tabu

Barrierer - seksualitet og intimitet

Sundhedsprofessionelle

- Frygt for at krænke egen/patientens blufærdighed
- Bange for at åbne for spørgsmål, som ikke kan besvares
- Mangel på viden
- Mangel på tid

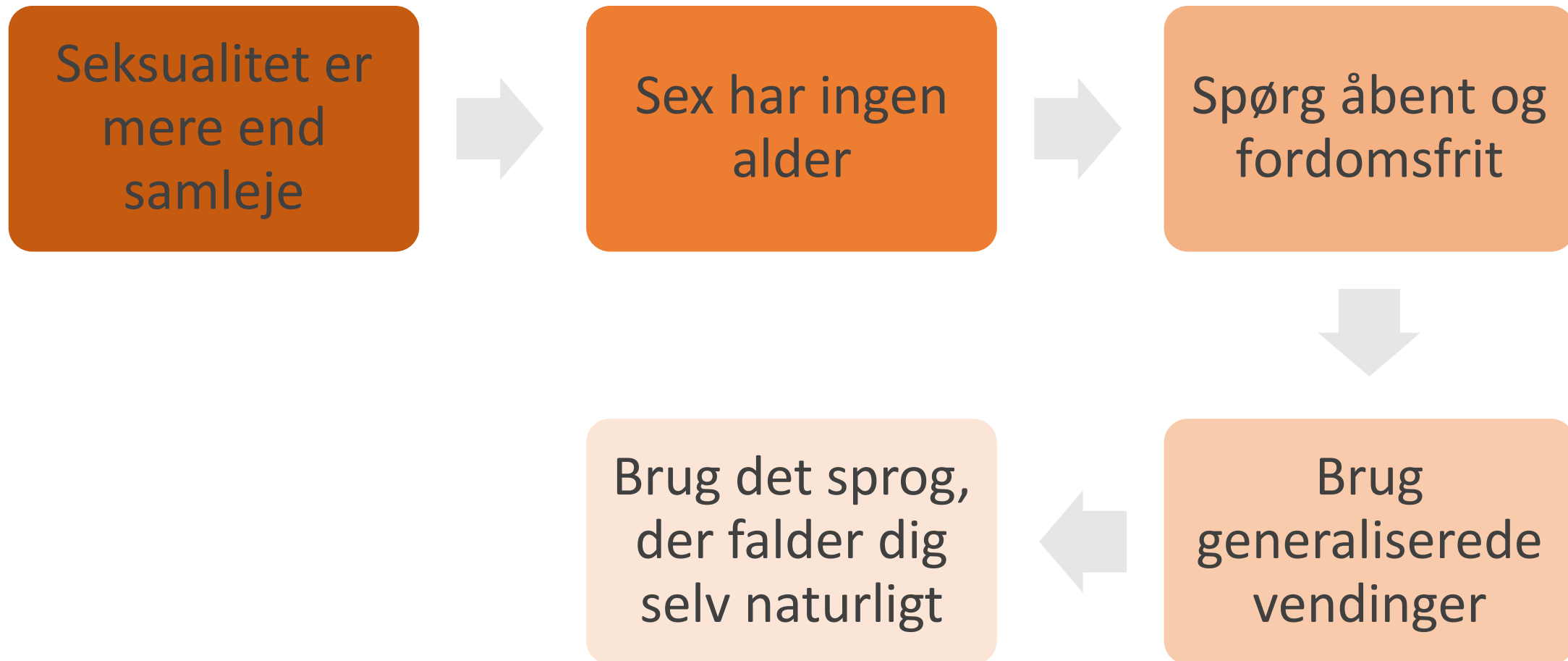
Patienten

- Frygt for ikke blive taget alvorligt
- Skamfuldt, akavet eller ubehageligt at tale om seksuelle emner
- Ikke sygehusets opgave

Værktøjer i klinisk praksis

- Anbefaling # 1 Samtale med patienten omkring seksuel sundhed og dysfunktion på diagnosetidspunktet og løbende
- Anbefaling # 2 Anvendelse af screeningsredskaber i klinisk praksis:
EORTC QLQ-SH22 (17 items, mænd og kvinder)
FSFI (19 items, kvinder)
IIEF (5/15 items, mænd)
PLISSIT (samtaleværktøj)
- Anbefaling # 3 Henvisning til tværfaglige samarbejdspartnere som urologer, gynækologer, psykologer og sexologisk klinik.

5 gode råd

Tak for Jeres tid Spørgsmål?

Melissa Street Chamberlin; melissa.street.chamberlin@regionh.dk

Andrea Lange; andrea.lange.01@regionh.dk

Kristina Nørskov; kristina.holmegaard.noerskov@regionh.dk